

## ประเภทของภูมิปัญญาด้าน การหากิน

### ชื่อภูมิปัญญา การทำเบ็ดก่อง การก่องเบ็ด

#### บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

เบ็ดก่อง เป็นเครื่องมือหากินในการจับสัตว์น้ำ เช่น ปลา เอี่ยน(ปลาไหล) กันเบ็ดทำด้วยไม้ไผ่เช่น ไม้ไผ่ซาง ไผ่บง ฯลฯ ยาวประมาณ 1 เมตร เหลาบนดเท่านิ่วมือ ปลายเบ็ดจะเหลาให้บาง โน้มได้ ผูกด้วยเชือกว่าไนล่อน ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร ผูกติดกับเบ็ดให้แน่น ทรงกลางคันเบ็ด จะทำเป็นที่เก็บเบ็ด ทรงด้านคันเบ็ดจะเหลาให้แหลมเพื่อนำไปปักกับดินให้แน่น

เบ็ดก่องจะนำไปปักไว้ตรงบริเวณ น้ำ หนอง คลอง บึง บริเวณที่มีปลาอาศัยอยู่ ส่วนมากจะนิยมปักในช่วงเวลาตอนเย็นหรือหัวค่ำและจะเก็บในเวลาตอนเช้าตรู่ โดยใช้เหยือล่อได้แก่ ไส้เดือน ลูกเขี้ยด ลูกปลา ตึกแตน หอย ตลอดจนสัตว์ลาย (ชั้นไลน์) เป็นต้น

เบ็ดก่อง เป็นการประดิษฐ์เครื่องมือวิธีการหาปลา วิธีการจับสัตว์น้ำที่เหมาะสมกับนิสัยสัตว์และขนาดของสัตว์เช่น การปักเบ็ดปลาช่อน(ปลาจะหริ) จะใช้เหยือคือลูกปลาหม้อที่ยังมีชีวิตใช้เบ็ดเกี่ยวหางให้ลูกปลาว่ายอยู่ในน้ำ เพื่อล่อให้ปลาช่อนมากิน หากปลาช่อนมากินลูกปลาหม้อก็จะติดเบ็ดไปด้วย

การทำเบ็ดก่องนับเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านของคนโบราณใช้สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือสิ่งใกล้ตัวให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านการเชาะว่าหากินที่ยังคงเหลือให้พบเจอในปัจจุบัน



#### แหล่งข้อมูล

นายเพียร ใจสุภาพ

บ้านเลขที่ 355 หมู่ 3 ตำบลกลางเวียง อําเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110